

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแข่งขันทางการค้าในปัจจุบันทวีความรุนแรงมากขึ้น บริษัทที่จะอยู่รอดต้องสร้างความสามารถในการแข่งขัน การลดต้นทุนการผลิตและการบริการลูกค้าเป็นกุญแจความสำเร็จที่สำคัญ บริษัทต่างก็หาวิธีการที่จะลดต้นทุนและปรับปรุงคุณภาพสินค้าและการให้บริการ การลดต้นทุนและการปรับปรุงคุณภาพมีการทำกันอย่างต่อเนื่องมานาน บริษัทหันมาให้ความสำคัญกับโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ซึ่งมีบทบาทโดดเด่นใน 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมา และเป็นปัจจัยหนึ่งในการขับเคลื่อนกระบวนการ โลกาภิวัตน์ ผลิตรถยนต์มีการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนหลายครั้งกว่าจะถึงผู้บริโภค เส้นทางเดินวัสดุและสินค้าสำเร็จรูปจึงมีระยะทางไกลและซับซ้อน ผู้ผลิตและผู้บริโภคเรียกร้องการเคลื่อนย้ายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดการ โลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่มีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองคำเรียกร้องดังกล่าวได้ ดังจะเห็นได้จากต้นทุน โลจิสติกส์มีแนวโน้มลดลงขณะที่ระดับการบริการลูกค้าสูงขึ้นบริษัทที่มีความสามารถในการจัดการ โลจิสติกส์และซัพพลายเชนจะประสบความสำเร็จในการเพิ่มส่วนแบ่งตลาด

การจัดหาวัสดุเป็นกิจกรรมหนึ่งของ โลจิสติกส์ขาเข้า (Inbound Logistics) โลจิสติกส์ขาเข้าที่สนับสนุนการผลิตซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการจัดหาวัสดุหรือจัดซื้อวัสดุ การขนส่ง วัสดุคงคลัง และการเก็บรักษา การจัดการ โลจิสติกส์ขาเข้าที่สำคัญคือการจัดหาวัสดุที่มีคุณภาพและต้นทุนต่ำ วัสดุจะต้องมีเพียงพอตามความต้องการแต่ไม่เป็นภาระด้านต้นทุน ความยุ่งยากในการจัดการ โลจิสติกส์ขาเข้าคือการผลิตแบบทันเวลาพอดี (Just – in – Time) การผลิตแบบนี้ต้องการการส่งมอบวัสดุที่เพียงพอกับการผลิตวันต่อวัน นั่นคือ โรงงานไม่มีวัสดุคงคลัง (Zero Inventory) ตามรูปแบบการผลิตนี้การส่งมอบวัสดุต้องเชื่อถือได้ โดยวัสดุมาถึงโรงงานทันเวลาการผลิต หากไม่มีวัสดุ โรงงานก็ต้องหยุดการผลิต การจัดการ วัสดุจึงเกี่ยวข้องกับการจัดหาวัตถุดิบ (Raw Material) ชิ้นส่วน (Parts) และส่วนประกอบ (Components) การได้มาของวัสดุดังกล่าวนี้ ขึ้นอยู่กับว่าบริษัทจะผลิตวัสดุเอง (Make) หรือจัดหาจากแหล่งภายนอกซึ่งก็คือการจัดซื้อ (Buy) โดยพิจารณาจากวิธีใดก่อนให้เกิดการเพิ่มคุณค่าต่อองค์กรมากที่สุด (สุมนา อยู่โพธิ์, 2544)

การลงทุนผลิตวัสดุเอง (Make) ก็เพื่อให้ได้วัสดุที่มีคุณภาพ ราคาต่ำและสามารถตอบสนองอุปสงค์ บริษัทจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว บริษัทจะต้องพิจารณาเลือกแหล่งผลิต ปัจจัย

ด้านประเทศ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี การลงทุนคงที่ ขนาดการผลิตขั้นต่ำที่มีประสิทธิภาพ ความหยุ่นตัวการผลิตและปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (ไชยยศ ไชยมันคง และมยุขพันธ์ุ ไชยมันคง, 2550)

การจัดซื้อวัสดุ (Buy) ก็เพื่อให้ได้วัสดุคุณภาพดี ราคาต่ำและสนับสนุนการผลิต ซึ่งการจัดซื้อเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่จะนำพาบริษัทให้มีความได้เปรียบทางการแข่งขันทั้งด้านคุณภาพ ราคา และการตอบสนองความต้องการลูกค้า (ไชยยศ ไชยมันคง และ มยุขพันธ์ุ ไชยมันคง, 2550)

กิจการหลายแห่งมีความสามารถที่จะทำการผลิตเองหรือประกอบชิ้นส่วนโดยใช้เครื่องมือเครื่องใช้ภายในโรงงาน อย่างไรก็ตามก็ซื้อชิ้นส่วนประกอบส่วนใหญ่ซื้อมาจากภายนอกโรงงาน ทั้งนี้เพราะระบบการผลิตชิ้นส่วนเป็นระบบการผลิตขนาดใหญ่ อันเป็นผลให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economics of Scale) ทำให้ชิ้นส่วนมีต้นทุนต่ำกว่าที่จะผลิตเองภายในโรงงาน อย่างไรก็ตามการตัดสินใจผลิตเองหรือซื้อก็เป็นการตัดสินใจที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของราคาและขึ้นอยู่กับภาระประเมินของฝ่ายจัดซื้อด้วย แม้ว่าการตัดสินใจสุดท้ายที่จะเลือกผลิตเองหรือซื้อจะเป็นการกระทำร่วมกันโดยหลายแผนกงานก็ตาม ฝ่ายจัดซื้อมักจะมีบทบาทมากเป็นอันดับต้นๆ โดยทั่วไปฝ่ายจัดซื้อมักจะเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนทำการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างแผนกต่าง ๆ ในเรื่องเครื่องอำนวยความสะดวกในการผลิต ปริมาณที่ต้องการ ตารางการผลิต ทุนที่มีและผลตอบแทนการลงทุน (อดุลย์ จาตุรงค์กุล, 2547)

ในกรณีศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณซึ่งได้นำกลยุทธ์ในการเลือกผลิตเอง (Make) และซื้อจากแหล่งภายนอก (Buy) มาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์เพื่อเลือกวิธีที่ก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงปริมาณ Linear Programming มาใช้ในการตัดสินใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเชิงปริมาณในการพิจารณาตัดสินใจเลือกที่จะทำการผลิตเองหรือซื้อ (Make or Buy) ชิ้นส่วน ของกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทสุษภณห์ จากบริษัทกรณีศึกษา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนรวมทางด้านโลจิสติกส์ (Total Inbound Logistic Costs) ระหว่าง 2 ทางเลือก คือ ผลิตเองหรือซื้อ (Make or Buy)

ขอบเขตของการวิจัย

1. เป็นงานวิจัยทางการจัดซื้อ โดยทำการคัดเลือกกลุ่มของชิ้นส่วน (Parts) ที่มีปริมาณความต้องการใช้ในการผลิต (Demand) ในปริมาณมาก และระยะเวลาในการสั่งซื้อ (Ordering Lead Time) ยาวนาน

2. ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบในเชิงปริมาณต่อกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนทางด้านโลจิสติกส์ขาเข้า (Inbound Logistics Cost)
3. พิจารณาเฉพาะธุรกิจของบริษัทกรณีศึกษาของกลุ่มธุรกิจสุกษภัณฑ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบในเชิงปริมาณต่อการพิจารณาตัดสินใจที่จะเลือกทำการผลิตเองหรือซื้อ (Make or Buy) ขึ้นส่วน ของกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทสุกษภัณฑ์ จากบริษัทกรณีศึกษา
2. ทราบข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกวิธีการที่มีต้นทุนรวม โลจิสติกส์ขาเข้า (Total Inbound Logistic Costs) ต่ำที่สุดระหว่าง 2 ทางเลือก คือ การผลิตเอง (Make) และการจัดซื้อ (Buy)

นิยามคำศัพท์

1. การผลิตเอง (Make) ในการวิจัยนี้หมายถึง การผลิตขึ้นส่วนเองภายในบริษัท
2. การจัดซื้อ (Buy) หมายถึงการจัดซื้อขึ้นส่วนจากแหล่งภายนอก
3. ต้นทุนรวม โลจิสติกส์ขาเข้า ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมขาเข้าอันประกอบด้วย การจัดซื้อ (Purchasing) การขนส่ง (Transportation) และ วัสดุคงคลัง (Inventory)
4. ขึ้นส่วน (Parts) รายการวัสดุที่นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ขึ้นส่วนงานพลาสติกของบริษัทกรณีศึกษา
5. บริษัทกรณีศึกษา คือบริษัทผลิตสินค้าประเภทสุกษภัณฑ์ที่นำมาเป็น กรณีศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้